

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Adam Bodnar

Warszawa, 10/09/2019

II.510.897.2017.MH

**Pan
Piotr Gliński
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury i Dziedzictwa
Narodowego**

Wielce Szanowny Panie Premierze,

Pragnę serdecznie podziękować Panu Premierowi za udzielenie odpowiedzi na moje wystąpienie dotyczące przestępstwa określonego w art. 109c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹ (pismo z dnia 20 marca 2019 r., sygn. DOZ.070.6.2019.ŁC).

Z satysfakcją przyjąłem wiadomość, że podziela Pan Premier stanowisko, że zakres penalizacji określony w art. 109c ustawy dotyczy jedynie tych przypadków poszukiwania zabytków, w których wymagane jest posiadanie zezwolenia, a zatem przy użyciu urządzeń elektronicznych i technicznych lub sprzętu do nurkowania (zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 12 tej ustawy). Tym niemniej należy wskazać, że zastosowany w treści tego przepisu zwrot „w tym” sugeruje, że pole penalizacji jest szersze, obejmując także inne, niewskazane tam wprost sposoby lub techniki poszukiwania zabytków. Właśnie ta rozbieżność i wynikające z niej niejasności interpretacyjne stały się przyczynkiem skierowania mojego pierwotnego wystąpienia do Pana Premiera. Pozostawienie bowiem w systemie prawa karnego przepisów, które mogą wywoływać wątpliwości co do zakresu penalizacji jest szczególnie niepożądane. Trybunał Konstytucyjny wskazywał, że normy prawne określające zachowanie przestępne powinny cechować się szczególną precyzyjnością, jasnością oraz

¹ Tekst jednolity: Dz. U z 2018 r., poz. 2067.

legislacyjną poprawnością². Trybunał podkreślił, że wymogów wynikających z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP (zasada *nullum crimen sine lege*) nie spełniają przepisy prawnokarne, które są niejednoznaczne³.

Skoro zatem stoi Pan Premier na stanowisku, że wykorzystany w art. 109c ustawy zwrot „w tym” jest w tym przepisie „całkowicie zbędny”, wskazane wydaje się podjęcie prac legislacyjnych zamierających do jego usunięcia. Taki zabieg przyczyni się niewątpliwie do zwiększenia precyzji normatywnej (która, jak wskazano, ma szczególne znaczenie w przypadku norm prawnokarnych) oraz rozwiania wszelkich wątpliwości co do faktycznego zakresu penalizacji.

Przedstawiając Panu Premierowi powyższe uwagi zwracam się jednocześnie z uprzejmą prośbą o poinformowanie mnie o podjętych lub planowanych w tym zakresie działaniach.

Łączę wyrazy szacunku,

Adam Bodnar

² Wyrok z dnia 19 lipca 2011 r., sygn. akt K 11/10.

³ Wyrok z dnia 1 grudnia 2010 r., sygn. akt K 41/07.